

Çûna Elmanyayê, rûniştin û têketina nav bazara kar li Almanyayê

Ma hûn dixwazin koçberî Almanyayê bibin? Ma hûn dixwazin di Elmanyayê da bixebatin?

■ Hûn **hevvelatîyên Ewropa, Herêma Aborî ya Ewropî di Liextenstein, Norway û Îzlandayê, yan Swîsre** da ne, hûn bi sedema destûra rêwîtiyê bi serbestî li Ewropayê pê pasaport an jî belgeyên nasnameya nirxdar bê pêdivî bi vîza yê ji Almanyayê sefer bikin? Tenê kesê xelkê hevvelatîyê Swîsre piştî ketina nava welêt ji îdareya beşa welatîyê bîyanî di herêmê, belgeyên izina rûniştinê bo îsbatkirina qanûnîbûna rûniştina xwe bistînin. Bo peyda kirina şolê, pêdivî bi merasîmên din nîne (heta cîyê ku merasîmên bi vî rengî ji bo karên bi pisporîyên taybetî, yê weke izina bijîşkî, girîng in).

■ Wekî **hevvelatîyên Awîstralya, Îsrail, Japonya, Kanada, Komara Kureyê, Zealand a Nû an Dewletên Yekbûyê Amerîkayê** dikarin bê ku pêdivî ji bo vîze yê hebe, biçîne Elmanyayê, heta dema ku we daxwaza izina rûniştina dem dirêj û karî heye. Ji bo Karta Rûniştina pêwîst ji bo kar kirinê divê di sê mehên destpêka têketina xwe da- û berî dest bi kar kirinê – ji rêveberîya babetên kesê biyanî yê pêwendîdar li herêma xwe daxwazê radest bikin.

■ Eger hevvelatîyê **welatek din** ji bilî ew welatên li jor behsa wan hatî kirin, bin, divê pêş sefera xwe ji bo Elmanyayê li yek ji wan şandên diplomasiyê yê Elmanyayê li derveyî welêt ji bo vergirtina vîze yê daxwazê pêşkêş bikin. Di daxwaza nameya vîza yê da divê sedemê, şola dilxwaza xwe wekî heceta seferê û rûniştina xwe li Almanyayê da, nav bibin

■ Ev girîng e ku di pêşîyê da gel xwedîkarekê di Almanyayê da **peyman şolê** girê bidin yan herîkê **piştrastiya pejirandina şolê** ya bêguman berdestê we be.

■ Belgeyên bidawî kirina polên navendî berdestê we be lê di Elmanyayê **Şolek** we tune be, herwisa hûn dikarin daxwaz **Vîze** ya bi nirxa şeş mehan ji bo lêgerîna şolê, bikin. Naverroka di derbarê pêvajoya taybet bi vîze yê liser pêşpêdivîyên pêwîst bo desxistina vîze yê û agahiyên têkiliya gel şandinên girêdayî bi Elmanyayê li ser ev malperê berdestin **www.diplo.de**.

■ Pêş têketina ji Elmanyayê dibe bîlez û pêş bertal bûna vîze yê di Rêveberîya Babetên Kesên Biyanî di herêma jîna xwe da bo derxistina **Karta Rûniştina** girêdayî daxwazê pêşkêş bikin ku bi zelalî izina şolê dabîn dike. Bi gelemperî **Karta Rûniştinê** di cara yekem da bi rewşa **Destûra Rûniştina** demkî tê derxistin. Mezûnên zanîngehê dikarin di hin rewşên taybet de **Karta şîna YE** an jî **destûra rûniştina** daîmî bistînin.

■ Ji kerema xwe agadar bin ku koçberîya karkerên pispor ji bo karên teknîkî û pîşeyî (yanî karên ku pêdivî bi bawernameya zanîngehê tune ye), ku kursên perwerdeya teknîkî û pîşeyî ya xwe li derveyî YE de derbas kirin, tenê demekê gengaz e ku karên wan di **listeya erênî** (www.zav.de/positivliste) ya ajansa xebatan da hebe an dema ku ew di pêvajoya peyda kirina kar de qeyd bibin ku li ser bingeha peymanek di navbera ajansa û wezareta kar welatê xwemalî yê wan da be. Pêşpêdivîyên di ev ku îdareya berpirsa lêkolîna şolê, belgeyên şola wan ya derve gel belgeyên pîşeyî û teknîkî yê Elmanî hevcot kiribe (serdana beşa daxwaza nirxandinê bikin).

■ Agahiyên zêdetir li ser koçberî, akincîbûn û têketina nav bazara kar de di rûpelên internetî yê jêr dê bibînin:

- **www.bamf.de/Aufenthalt-in-Deutschland**
- **www.bamf.de/Arbeiten-in-Deutschland**
- **www.make-it-in-germany.com**

Ez çawa dikarim şolê peyda bikim?

Di rûpelên jêr de hûn dikarin pey derfetên şolê bigerrên:

- **www.jobboerse.arbeitsagentur.de**
- **www.make-it-in-germany.com**

Gelek kompanî derfetên şolê xwe di bûrsên peydakirina şolê yê ser hêl da danin.

Torên wekî Xing ji dikare di ditina kar da bimifa be.

Agahiyên zêdetir liser karkirinê di Almanyayê da dikare ji navenda pênaseya hevvelatîyê biyanî û pisporan (ZAV) bi navnîşana **www.zav.de/arbeiten-in-deutschland** verbîgirin.

Ez dikarim malbata xwe gel xwe binim?

Eger hevjin û zarokên we hevvelatîyê YE, Herêma Aborî ya Ewropa an Swîsre bin, bi giştî bê sinor dikarin di Almanyayê da bijin û kar bikin. Endamên malbatê yê ji welatên din bi pirranî pêdivî bi vergirtina vîzeyê bo têketinê hene. Dikarin pîrsê xwe di ev babetê da ji balyozxaneyên Elmanyayê li welatên din yan – eger di Elmanîya da ne-ji Rêveberîya Kesê Biyanî li herêma jîyan xwe an ji Navendên Şewirdariya Koçberîyê a herêmê bipîrsin.

Ez li ku dikarim agahiyên zêdetir bidest binim?

Hemû agahiyên girîng li ser nirxandina belgeyên Link bike di zimanên cuda de li ser malpera **www.anerkennung-in-deutschland.de** bibînin. Bi rewşa telefonê dikarin agahîyan bi zimanê Elmanî yan Inglîzî ji „**Hotline Arbeiten und Leben in Deutschland**“ (**Telefona Şol û Jiyan di Elmanîya**): **+49 (0)30 1815 - 1111** verbîgirin. Şewirmendiya telefonê ji were liser mijarên têkildarî koçberî û rûniştinê, hînbûna Elmanî û peyda kirina şolê şewrê diden.

Hotline
Working and Living
in Germany
+49 30 1815 – 1111



Agahiyên belavkirinê

Belavker:
Bundesamt für Migration und Flüchtlinge
Referat Steuerung der Projektarbeit, Integration durch Sport, Informationsmanagement
Frankenstraße 210
90461 Nürnberg

Jêder:
Publikationsstelle des
Bundesamtes für Migration und Flüchtlinge
www.bamf.de/publikationen

Roja belavkirinê: 08/2015

Çap: Silber Druck oHG, Niestetal

Dîzayn: KonzeptQuartier® GmbH, Fürth

Wêne / Mafê belavkirina wêneyan: Suprijono Suharto, Stephan Morrosch, contrastwerkstatt, diego cervo, imageteam, Mustafa Arican

Civata Nivîskari:
Bundesamt für Migration und Flüchtlinge
Referat Informationsservice Migration

www.bamf.de



Bundesministerium
für Bildung
und Forschung

Bundesamt
für Migration
und Flüchtlinge

Nirxandina Belgeyên Şola We

Gavek li ser rêya şola we li Elmanyayê

KURDISCH 082015 Anerkennung Ausland

ANERKENNUNG
IN DEUTSCHLAND

Xwesteka nirxandinê ji derveyî welat

Ma hûn dixwazin di şola xwe ya pisporî da di Elmanyayê da kar bikin? Ji dil em ji were xêrhatinê dibêjin! Ji ber ku Elmanya pêdivî bi pisporan heye. Hûn dikarin daxwaza hevcot kirina belgeyê ku li derveyî welêt we bi dest xistîye, li gel pêşpêdiviyên ev şolê di Elmanyayê da bidin. Li hin pişeyan, pêş destpê kirina karî dibe nirxandinên wisa pêk bèn. Di pişeyên din da nirxandina belgeyê pileya şansê we li bazara kar zêde dike. Daxwaza pêvajoya yek wisa dikare pêş têketinê bê dayin. Bê berçav girtina vê ku netewe an jî destûra rûniştina we çi ye.

Lê pêş ku pêvajoya nirxandinê dest pê bike, pêwîst e bizanin gelo izina têketinê û şolê li Elmanya da heye yan na. Xalên destpêkî liser ev babetê tê di domahîyê da bèn.

Çima divê belgeyên pişeyî biyanî yê xwe ji bo nirxandinê radest bikim?

Hecot kirina belgeyên şolê yê bi dest ketî di derveyê welat gel pêşpêdiviyên şolê di Elmanyayê demekê balkeş dibe ku hûn bixwazin şolê bin çavdêriyê di Elmanîya da bidest binin.

„Bin çavdêrî“ tê ev wateyê ku tu bê wergirtina destûra dewletî û nirxandina pisporîya ya pişeyî ya xwe izina kirina ev şolê bidest nayînî. Di Elmanyayê, zêdetir ji tevahiya şolan, şolê beşa tenduristî û perwerdehiyê (wek bijîşk, hemşîre, yan mamoste) bin çavdêriyê da ne. Li gel vê, ji bo serbest pêkanîna hinek şolan zagonên taybet henez (wek baker an barber).

Di karên ku bin çavdêriyê da nînin (mînak: mekanîk an karebavan e), ji bo xebatê, pêdivî bi danberhev kirina fermî ya belgeyên tune ye. Li vir tu dikarî bê nirxandina pişeyî ji bikevî nava bazara kar. Lê, nirxandineke taybet dibe ku ji bo vê yekê kêrhatî be ku karsaz tê bikare kapasîteya te baştir binirxîne.

Pêvajo tê bi çi awayî pêk bê?

Ji bo pêşkêşkirina daxwazê dibe serdana navendê bikî ku berpirsê koma şola we ye. Agahiyên di ev babetê da dikarin di Internetê da bi navnîşana www.anerkennung-in-deutschland.de yan telefonî bi jimare ya **+49 (0)30 1815 - 1111** peyda bikin.

Piştî radest kirina belgeyê, tê bê lêkolîn kirina ka cûdahiyek mezin li navbera belgeya we ku li derveyê welat isandiye gel gelgeya pişeyî û teknîkî ku li Elmanîya heye, yan na. Eger

wisa be, dikarin ev cûdahiyê pê radest kirina belgeyek di yan tecrubeya karî çareser bikin. Eger belgeyên we ji bo nirxandina belgeya pişeyî kêr be, dikarin pê nirxandina pisporî, ji bo nimûne, an jî bi kar kirina ceribandînî yan bi hevdişinên pisporî, pêk binin.

Encamên muhtemel çi ne?

Ger ku cudahiyeke mezin navbera pisporiyên we û belgeyên Elmanî da tune be, bawernameya hevcotiya tam yan – eger pêdiviyên di yê gengaz ji we hebin- izina şolê tê bê radest kirin. Bi vê belgeyê hûnê karê xwe bikin, wek ku ew bi belgeya teknîkî û pişeyî ya Elmanîya pêk tê.

Heke di pêvajoya nişan da cudahiyan mezin di navbera zanistê teknîkî û pişeyî û Germany pileya naskirin, belgeya ye, ya ku ji bo kar, ku bi bin şopandinê de ne rastir salix ji cudahiyan bikaranîn. Bi vî awayî, hûn dikarin rasterast ji bo karsazan serî an de mezûn baş ya civakê.

Dikarin ji bo karên bin çavdêriyê cudahiyan çareser bikin. Girêdayî bi şolê, divê beşdarî kurseke perwerdeya hevcotiyê an ceribandinek pisporî bibin.

Xercê pêvajoyê çiqas e?

Xerc di navenda berpîrs de zelal dibin. Îcar ji kerema xwe ve, pêş radest kirina daxwazê agadariya we ji xercên gengazî hebe.

Pêdiviya min bi çi belge heye?

- Daxwaz (form tê ji rêveberiya berîrs bê standin)
- Nêrîneka gîstî ji perwerde û xebatên şolê yê pêştir (bi zimanê Elmanî)
- Belgeyêb nasnameyî (karta nasnameyê an jî pasaport)
- Belgeya perwerdeya pişeyî û Belgeyên taybbet bi tecrûbeyê karî û perwerdeya bilind (eger hebe)
- Delîlên ser vê ku hûn dixwazin li Elmanyayê da şolê bikin (ji bo hemwelatîyên YE, Herêma Aborî ya Ewropayê û Swîsre û herweha kesên ku li derve yê welat da dijîn bi pêwîst nîne) Wekî belge dikarin ji bo nimûne belgeyên daxwaza vîze ya têketinê bo şolê yan belgeyên pêkanîna pêwendîyan li gel xwedîkarê potansiyelî.

Ji bo karên di bin çavdêriyê da carna jî belgeyên din jî pêwîstin. Pêşîyê da ji rêveberiya taybet ser ev babetê bipîrsin.

Girîng: Bi piranî divê belgeyê pê wergêra Elmanî û bi rewşa kopî ya ser eslê, bèn pêşkêş kirin. Di pêş da bipîrsin ka werger divê ji aliyê wergêr fermî pêk bê.

Divê ez Elmanî bizanibim?

Zanista Elmanî demekê tê xwastin ku bo pêkanîna şolê pêdivî be Ev babete bi taybetî pêk tê ji karên bin çavdêriyê wekî doktor, mamoste an jî şolên pisporî yê beşa saxlemî yê. Daxwazker tenê demekê izina şolê di ev karane da tê peyda bike ku haya wî/wê bi başî ji zimanê Elmanî hebe.

Li Elmanyayê dikarin di polên dewletî yê integrasyona çandî Elmanî hîn bibin. Agahdarî li ser ev babetê û liser derfetên di yê hînbûna zimani li ser malperên internetê, li jêr da berdestin:

- Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Rêveberiya Neteweyî ya Koçberiyê û Penaberan): www.bamf.de/Deutschlernen
- Deutsche Welle: www.dw.de/deutschkurse
- Goethe-Institut (Enstîtuya Goethe): www.goethe.de/Deutschlernen

